

MAT-001-0013143 Seat No. _____

B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

October / November – 2016

Sanskrit : Paper-V(A)

(Natya : Kalidaskrit Vikrmorvashiyam)

(Core Course) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0013143

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोष्ठपक्षे भेजुं भाषांतर करो : ८
- 1 (A) Translate any **two** of the following : 8
- (१) अग्रे यान्ति रथस्य रेणुवदमी चुर्णीभवन्तो घना
श्चक्रभ्रान्तिररान्तेषु जनयत्यन्यामिवारावलीम् ।
चित्रन्यस्तमिवाचलं हयशिरस्यायामवच्चावरं
यष्टयग्रे च समं स्थितो ध्वजपटः प्रान्ते च वेगानिलात् ॥
- (२) उष्णालुः शिशिरे निषीदति तरोर्मूलालवाले शिखी
निर्मिद्योपरि कर्णिकारमुकुलान्यालीयते षट्पदः ।
तप्तं वारि विहाय तीरनलिनीं कारण्डवः सेवते
क्रीडावेश्मनि चैष पञ्जरशुकः क्लान्तो जलं याचते ॥
- (३) सामन्तमौलिमणिरञ्जितशासनाङ्गमेकातपत्रमवनेर्न तथा प्रभुत्वम् ।
अस्याः सखे चरणयोरहमद्य कान्तामाज्ञाकरत्वमधिगम्य यथा कृतार्थः ॥
- (४) शमयति गजानन्यान्ान्धद्विपः कलभोऽपि सन्
भवति सुतरां वेगोदग्रं भुजङ्गशिशोर्विषम् ।
भुवमधिपतिर्बालावस्थोऽप्यलं परिरक्षितुं
न खलु वयसा जात्यैवायं स्वकार्यसहो भरः ॥
- (ब) पूर्वापर संदर्भ आपीने सभज्जवो : (कोष्ठपक्षे भे) ६
- (B) Explain with reference any **two** of the following : 6
- (१) तप्तेन तप्तमयसा घटनाय योग्यम् ।
- (२) अदक्षिणं संदिग्धे मे हृदयम् ।
- (३) नोच्छ्वसिति तपनकिरणैश्चन्द्रस्यैवांशुभिः कुमुदम् ।
- (४) स्वार्थात्सतां गुरुतरा प्रणयिक्रियैव ।

- ૨ કાલિદાસના જીવન અને કવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write a critical note in detail on the life and work of Kalidas. 14

અથવા/OR

- ૨ નાટકના લક્ષણો આપી, વિક્રમોર્વશીયનું નાટક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 2 Evaluate વિક્રમોર્વશીયમ્ as Drama by explaining the features of the Drama. 14

- ૩ વિક્રમોર્વશીયના ચોથા અંકનું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 3 Critically appreciate 4th Act of the વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

અથવા/OR

- ૩ વિક્રમોર્વશીયમાં પ્રસ્તુત તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિનો ચિતાર આપો. ૧૪
- 3 Critically discuss the presentation of the social conditions of the then society of વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

- ૪ ભૂર્જપત્રપ્રસંગ વિક્રમોર્વશીયના કથાનકમાં ભવ્યભાગ ભજવનાર પ્રસંગ છે — ૧૪
- આ વિધાનની સટીક ચર્ચા કરો.
- 4 Critically discuss this statement "The episode Bhurjpatraprasang is very significant the theme of" વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

અથવા/OR

- ૪ વિક્રમોર્વશીયના આધારે પુરુરવાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw the character sketch of પુરુરવા with reference to વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any two of the following : 14

- (૧) કાલિદાસ વિષયક દંતકથાઓ
- (1) The legend about Kalidas
- (૨) વિક્રમોર્વશીયનું શીર્ષક
- (2) The title of વિક્રમોર્વશીયમ્
- (૩) વિક્રમોર્વશીયમાં દૈવીતત્ત્વ
- (3) The element of supernatural in વિક્રમોર્વશીયમ્
- (૪) વિક્રમોર્વશીયનો વિદૂષક
- (4) The Vidushak of વિક્રમોર્વશીયમ્।